

4137187 SIEP/M: สาขาวิชา:วิทยาการระบาด; วท.ม. (วิทยาการระบาด)

ภารดี ชมภูแก้ว : ผลการตั้งครรภ์ของหญิงที่เป็นธาลัสซีเมีย (PREGNANCY OUTCOME OF THALASSEMIA) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุรพล สุวรรณกุล, พ.บ., F.A.C.P., ชัยนัครินทร์ ปทุมานนท์, พ.บ., D.Sc., ชไมพร ทวีศรี, วท.ม., สร้อยสอาง เศรษฐวานิช, พ.บ., 133 หน้า. SIBN 974-665-002-5

การศึกษาดูตามชนิดย้อนหลัง เพื่อศึกษาผลการตั้งครรภ์ของหญิงที่เป็นธาลัสซีเมีย ที่มารับบริการฝากครรภ์และคลอดที่โรงพยาบาลแม่และเด็ก จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2540 ถึง วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2542 กลุ่มศึกษาเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่ได้รับการตรวจคัดกรองการเป็นธาลัสซีเมีย และเป็น โรคเลือดธาลัสซีเมียจำนวน 13 ราย เป็นพาหะธาลัสซีเมียจำนวน 132 ราย และหญิงตั้งครรภ์อื่นๆ จำนวน 319 ราย รวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกการฝากครรภ์และบันทึกการคลอด ผลการศึกษาพบว่าหญิงที่เป็นพาหะธาลัสซีเมียและหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคเลือดธาลัสซีเมีย มีค่าความเข้มข้นของเม็ดเลือดแดงขณะตั้งครรภ์ ต่ำกว่าหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่มีภาวะดังกล่าว 1.69% (95%CI = 1.03 ถึง 2.35) และ 3.45% (95%CI = 1.52 ถึง 5.39) ไม่พบความแตกต่างระหว่างหญิงตั้งครรภ์ทั้ง 3 กลุ่มขณะคลอด การคิดเชื้อหลังคลอดของหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นพาหะธาลัสซีเมียและหญิงตั้งครรภ์ที่เป็นโรคธาลัสซีเมีย สูงกว่า 2.98 เท่า (95%CI = 1.47 ถึง 6.06) และ 5.42 เท่า (95%CI = 1.55 ถึง 18.88) ทารกที่คลอดจากแม่ที่เป็น โรคเลือดธาลัสซีเมียมีโอกาสเป็นทารกน้ำหนักน้อย 9.26 เท่า (95%CI = 2.92 ถึง 29.35) ความยาวทารกน้อยกว่า 1.85 ซม. (95%CI = 0.37 ถึง 3.33) และความยาวเส้นรอบศีรษะน้อยกว่า 1.26 ซม. (95%CI = 0.39 ถึง 2.12) ทารกที่คลอดจากแม่ที่เป็นพาหะธาลัสซีเมียมีโอกาสพบอาการไข้ภายใน 7 วัน 1.65 เท่า (95%CI = 1.09 ถึง 2.50) และมีความเข้มข้นเม็ดเลือดแดงน้อยกว่า 3.15% (95%CI = 1.69 ถึง 4.62)

ผลการศึกษาเป็นข้อบ่งชี้ว่าควรเพิ่มการเฝ้าระวังและเสริมธาตุเหล็กให้มารดาขณะตั้งครรภ์และคลอด เพื่อลดภาวะซีดและการติดเชื้อของมารดาและทารก และนอกจากการเร่งรัดโครงการควบคุมป้องกันธาลัสซีเมียแล้ว ยังควรพิจารณาให้ความสนใจแก่หญิงตั้งครรภ์ที่ตรวจพบว่าเป็นพาหะธาลัสซีเมียด้วย